

UDENRIGSMINISTERIET

SAGSGANG – SKRIDT FOR SKRIDT

**WHISTLEBLOWERORDNINGEN I
UDENRIGSMINISTERIET**

FORORD

Udenrigsministeriet er en globalt arbejdende organisation. Udenrigsministeriet er fast besluttet på at **opretholde de højeste standarder for integritet og arbejdsetik** blandt medarbejderne på tværs af aktivitetsområder samt at sikre en forsvarlig forvaltning af offentlige midler. Udenrigsministeriet ønsker at fremme en åben organisationskultur, hvor de ansatte trygt kan berette om ulovligheder eller alvorlige uregelmæssigheder. Whistleblowerordningen skal være med til at understøtte dette og fremme de ansattes ytringsfrihed og meddeleret.

Whistleblowerordningen skal opfattes som et **tilbud** og **en ekstra mulighed** for at kunne indberette om væsentlige problemstillinger.

Dermed skal whistleblowerordningen ses som et **supplement** til den direkte og daglige kommunikation på arbejdspladsen om fejl og utilfredsstillende forhold mv. mellem kollegaer og chefer samt de almindelige medindflydelses- og samarbejdsregler

I et bredere perspektiv skal whistleblowerordningen være med til at sikre, at borgerne har **tillid** til, at Udenrigsministeriet lever op til kravene om god offentlig forvaltning og god adfærd i det offentlige.

HVEM KAN ANMELDE?

Alle Udenrigsministeriets **ansatte** (tidligere, nuværende og personer, der endnu ikke er begyndt at arbejde for UM, men som indberetter om oplysninger erhvervet i forbindelse med ansættelsesprocessen) og ansatte hos **samarbejdspartnere**, herunder private virksomheder (eksempelvis **leverandører** og **underleverandører**, som har et mere kontinuerligt eller formaliseret samarbejde med Udenrigsministeriet), har mulighed for at benytte whistleblowerordningen uden at oplyse deres identitet og uden at risikere f.eks. negative ansættelsesretlige konsekvenser.

HVAD GÅR WHISTEBLOWERORDNINGEN UD PÅ? 1/2

Udenrigsministeriets whistleblowerordning giver mulighed for **at kunne indberette om:**

- **Strafbare forhold**, fx uberettiget videregivelse af oplysninger om rigets udenrigspolitiske interesser
- **Grove eller gentagende overtrædelser af lovgivningen**, fx misbrug af betroet magt i strid med UMs [antikorrupsionspolitik](#)
- **Overtrædelse af forvaltningsretlige principper eller væsentlige interne retningslinjer**, fx hvor en medarbejder bevidst eller gentagne gange undlader at oplyse, behandle sager tilstrækkeligt eller modtager gaver i strid med [UMs gavepolitik](#)
- **Grove personrelaterede konflikter på arbejdspladsen**, f.eks. mobning og grov chikane, herunder af seksuel karakter
- **Bevidst vildledning af borgere eller samarbejdspartnere**

Ordnningen er et supplement til den direkte og daglige dialog på arbejdspladsen om fejl og utilfredsstillende forhold. Problemer bør derfor i første omgang løses ved, at du som medarbejder retter henvendelse til nærmeste leder, HR, tillidsrepræsentant eller arbejdsmiljørepræsentant. Såfremt der er tale om en samarbejdspartner, opfordres det til, at samarbejdspartneren først løser eventuelle problemer med den primære kontaktperson eller -enhed i Udenrigsministeriet.

HVAD GÅR WHISTEBLOWERORDNINGEN UD PÅ? 2/2

Whistleblowerordningen omfatter **ikke** øvrige forhold. Det er f.eks.:

- **Overtrædelser af mindre væsentlige interne retningslinjer**, f.eks. sygefravær, rygning, alkohol, påklædning, brug af kontorartikler mv
- **Mindre grove personrelaterede konflikter**, fx generelle uoverensstemmelser med ledelsen, uoverensstemmelser af ansættelsesretlige karakter, kontrakt- og lønvilkår, ferieplanlægning, PLUS-samtaler, arbejdstid mm.

Whistleblowerordningen må **ikke bruges med henblik på at chikanere** kolleger, medarbejdere og ledere.

SKAL JEG OPLYSE, HVEM JEG ER?

UM opfordrer til, at man som WB **ikke indgiver oplysninger anonymt.**

Hvis ikke du oplyser om din identitet, betragter vi dig som **anonym**. Vi har dog behov for kontaktoplysninger for at kunne kommunikere med dig.

Hvis du ønsker at bevare din anonymitet, skal du være opmærksom på, at du ikke opgiver navn, telefonnummer eller andet personhenførbart. Ved upload af filer, herunder dokumenter, film, fotos m.v. utilsigtet kommer til at afgive oplysninger om din identitet.

Hvis vi har modtaget oplysninger om din identitet, kan vi i nogle tilfælde være forpligtet til at videregive disse oplysninger. Det kan fx være, hvis du har sendt oplysninger om en konkret person, og denne person efter reglerne om databeskyttelse har ret til oplysningen.

Udenrigsministeriet kan herudover **helt undtagelsesvis** være nødsaget til at indhente og videregive oplysninger om whistlebloweren, hvis det sker som led i at afværge forbrydelser, der kan indebære fare for statens sikkerhed eller menneskers liv eller helbred.

HVORDAN BEHANDLES HENVENDELSER

Hvis du ønsker at indberette til whistleblower-ordningen skal du benytte webformularen på <https://um.dk/da/om-os/organisation/whistleblower/>

Hvis din henvendelse ikke er omfattet af ordningen, kan vi ikke behandle den, og vi afviser den derfor. Hvis vi har dine kontaktoplysninger, vil vi give dig besked herom.

Hvis din henvendelse er omfattet af ordningen, og vi vurderer, at der er mulighed for at oplyse sagen tilstrækkeligt, undersøges sagen nærmere.

Din henvendelse bliver først behandlet og vurderet i Controller. Hvis henvendelsen kræver yderligere undersøgelser vil Controller typisk inddrage det kontor i Udenrigsministeriet, der har ansvar for det område, henvendelsen drejer sig om.

Oplysningerne sendes til en særlig udvalgt Whistleblower koordinator i det pågældende kontor. Vi understreger, at oplysningerne skal behandles fortroligt, og at kontoret skal være særligt opmærksom på at beskytte din identitet.

Undersøgelsen sker i overensstemmelse med en fælles UM Sagsbehandlervejledning for whistleblower-henvendelser og den praksis, som det pågældende kontor normalt bruger.

Når sagen er undersøgt og afsluttet, vil vi orientere dig, hvis vi har dine kontaktoplysninger.

HVAD SKER DER, NÅR UNDERSØGELSEN ER SLUT

Hvis undersøgelsen af din indberetning afdækker kritisable forhold, ulovligheder eller alvorlige uregelmæssigheder m.v. kan de forskellige **reaktionsmuligheder** være, at Udenrigsministeriet:

- Udtaler sin opfattelse af sagen over for den relevante enhed eller medarbejder(e), herunder med kritik, anbefalinger eller henstillinger
- Iværksætter ændring af interne retningslinjer eller lignende
- Indleder personalesag (fx disciplinær- eller afskedigelsessag) mod relevante, involverede medarbejdere.
- Overdrager sagen til politiet eller anden relevant myndighed med henblik på efterforskning af muligt strafbare forhold.
- Iværksætter kontraktretlige konsekvenser i tilfælde, hvor sagen vedrører alvorlige fejl eller forsømmelser begået af en samarbejdspartner

DINE RETTIGHEDER SOM WHISTLEBLOWER, OG DEN DER ER INDBERETTET OM

En whistleblower har som udgangspunkt ikke flere rettigheder end andre.

Controller vil sammen med den enhed, der evt. skal inddrages i undersøgelse af sagen tage stilling til, i hvilket omfang whistlebloweren og evt. den indberettede skal orienteres om eller inddrages i sagsbehandlingen.

Hvis der som led i afslutningen af sagen træffes en egentlig forvaltningsretlig afgørelse, finder forvaltningslovens almindelige regler og principper om f.eks. begrundelse, partshøring og klagevejledning anvendelse.

Hvis oplysninger, der er modtaget, giver anledning til mistanke om strafbart forhold, skal bestemmelserne i retsplejeloven iagttages.

Whistleblowerordningen, og de oplysninger der sendes ind via ordningen, er som udgangspunkt omfattet af reglerne om databeskyttelse. Det betyder, at rettigheder i forhold til databeskyttelse som udgangspunkt gælder for både whistlebloweren og den eller de indberettede.

ANDRE VIGTIGE FORHOLD

Enhver kan henvende sig til Controller, hvis det har haft negative konsekvenser/udsat for repressalier, at vedkommende har sendt oplysninger ind til whistleblowerordningen.

Der må ikke bevidst indsendes urigtige eller vildledende oplysninger gennem whistleblowerordningerne. Oplysninger, der er indsendt i ond tro, kan medføre en politianmeldelse, ligesom det kan få negative ansættelsesretlige reaktioner eller medføre kontraktsretlige konsekvenser for den person, der har indsendt oplysningen.